

УДК 338.48.(477.44)(045)

ФАКТОРИ ТУРИСТСЬКОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

О. С. Федорчук

студентка 3 курсу, група Т-31, Вінницький торговельно-економічний інститут

Науковий керівник – старший викладач Н. В. Онищук

*Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ, Україна*

Проведено стратегічний аналіз середовища розвитку туризму Вінницької області, визначено та обґрунтовано найбільш сприятливі фактори розвитку Вінницької області для підвищення конкурентоспроможності регіону у сфері туризму.

Ключові слова: SWOT-аналіз, розвиток регіону, фактори туристської привабливості, формування стратегії розвитку.

Проведено стратегический анализ среды развития туризма Винницкой области, определены и обоснованы наиболее благоприятные факторы развития Винницкой области для повышения конкурентоспособности региона в сфере туризма.

Ключевые слова: SWOT-анализ, развитие региона, факторы туристской привлекательности, формирование стратегии развития.

Has done strategic analysis of environment of tourism development, defined and justified the most predisposing factors of improving competitiveness of tourism field in Vinnitsa region.

Keywords: SWOT- analysis, region development, factors of tourist attraction, creation of development strategy.

Вступ. Сьогодні більшість регіонів країни активно ведуть процес перерозподілу ресурсів між сферами та галузями виробництва. Активізується розвиток сфери послуг, яка стає важливим фактором регіонального соціально-економічного розвитку та сприяє зростанню доходів населення й бюджету, зайнятості населення, чинить опосередкований вплив на матеріальне виробництво та рівень розвитку трудових ресурсів.

Основна частина. Вінницька область серед інших регіонів країни позиціонується як аграрна. Між тим одним із стратегічних напрямків розвитку Вінницької області є розвиток туристичної галузі [1].

Метою нашого дослідження є визначення факторів туристської привабливості регіону. Для цього проведемо SWOT-аналіз, визначимо фактори (як негативні, так і позитивні) зовнішнього і внутрішнього середовища для розвитку туризму у Вінницькій області.

Отже, до сприятливих внутрішніх можливостей ми віднесли наступні фактори:

- 1) наявність незайманих природних ландшафтів, національних і природних парків, заповідників, великої кількості природних заказників і пам'яток природи;
- 2) наявність багатої історичної та культурної спадщини, в тому числі відомі пам'ятки історії та культури (садиба М.Пирогова, Буша, Лядово, ставка Вервольф);
- 3) вигідне географічне положення (спільний кордон з Європейським Союзом, близькість до м. Києва, до міжнародних туристських маршрутів Західної Європи);

4) розвинуті економічні та культурні міжнародні зв'язки із європейськими країнами, велика кількість реалізованих міжнародних проектів і програм, в тому числі і в галузі розвитку туризму та туристичної інфраструктури;

5) відносно розвинена транспортна інфраструктура;

6) наявність зацікавленості зовнішніх великих компаній в інвестуванні в сферу туризму і будівництво великої кількості об'єктів туристичної інфраструктури;

7) значний освітній потенціал в галузі туризму;

8) високий рівень забезпеченості туризму кваліфікованими кадрами;

9) наявність в області інформаційно-туристського центру, обласної державної політики підтримки та системи стратегічних документів розвитку туризму (стратегія розвитку туризму, регіональні програми, Генеральна схема розміщення об'єктів інфраструктури туризму та ін.) [3].

До внутрішніх загроз слід віднести наступні фактори, які гальмують розвиток в цій сфері і що розглядаються в якості певного роду внутрішніх бар'єрів:

1) мала популяризація області та її туристських продуктових брендів на міжнародних туристських ринках;

2) яскраво виражена сезонність більшості турів;

3) домінування поодиноких туристських об'єктів і туристичних продуктів, відсутність турів комплексного характеру, що зв'язують територію і окремі туристські центри регіону;

4) «витік» доходів від туризму за межі області (не замкнутість ланцюжка створення вартості в туризмі);

5) недостатній рівень використання наявного туристського потенціалу області;

6) нерівномірний розподіл туристського навантаження по території і туристським центрам регіону;

7) недостатній рівень і низька якість туристської інфраструктури та сервісу[2];

8) відсутність гарантій безпеки туристів і низький розвиток страхового ринку та ринку фінансових послуг.

До зовнішніх несприятливих факторів і загроз розвитку туризму які становлять реальну або потенційну небезпеку у Вінницькій області слід віднести наступні фактори,:

1) недосконалість нормативно-правової бази та системи правового регулювання у сфері розвитку туризму;

2) погіршення і нестабільність криміногенної обстановки в окремих муніципальних утвореннях;

3) низький платоспроможний попит місцевого населення на послуги туризму;

4) провідне конкуруюче становище м. Києва;

5) правові ризики, пов'язані з ускладненням виділення земельних ділянок під забудову і реалізацію інвестиційних проектів;

6) зміна зовнішньої ринкової кон'юнктури і зовнішньоекономічних обмежень (державна зовнішньоторговельна і міграційна політика);

7) погіршення екологічної обстановки в області.

До потенційних можливостей розвитку туризму в регіоні слід віднести чинники:

1) найбільш повне використання географічного положення для розвитку транзитного та ділового туризму;

2) можливість збільшення туристського потоку з Польщі, Молдови через розробку спільних турпродуктів та розвитку договірної спеціалізації (аутсорсингу);

3) використання можливостей розвитку екологічного, спортивного та інших видів природного, а також культурного та ділового туризму;

- 4) можливість організації програм навчання фахівців у галузі туризму та перепідготовки місцевого населення;
- 5) здійснення у повному обсязі державної підтримки розвитку туризму;
- 6) створення і просування конкурентоспроможних туристських брендів;
- 7) розвиток туристичної та прикордонної інфраструктури в результаті реалізації міжнародних проектів області і прикордонних територій Молдови.

Процедура синтезу вищезгаданих чинників зовнішнього і внутрішнього середовища розвитку туризму у Вінницькій області та виявлення найбільш значущих чинників, які мають закладатися в основу стратегічних управлінських рішень, наведені у матриці - SWOT (рисунок).

	Сильні сторони	Слабкі сторони
Можливості	«Си+М»	«Сл+М»
	1 – 1, 2, 3, 4, 7, 8	1 – 1, 2, 3, 5, 6, 7
	2 – 1, 2, 3, 4, 6, 7	2 – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
	3 – 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8	3 – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
	4 – 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8	4 – 1, 2, 3, 5, 6, 7
	5 – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	5 – 1, 2, 3, 5, 7
	6 – 2, 3, 4, 5, 7	6 – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8
	7 – 2, 3, 4, 5, 7	7 – 1, 2, 3, 4, 5, 7
Загрози	«Си+З»	«Сл+З»
	1 – 4, 5, 6, 7	1 – 1, 2, 3, 4, 5, 7
	2 – 1, 3, 4, 6	2 – 2, 3, 4, 5, 6, 7
	3 – 1, 2, 3, 4, 6, 7	3 – 1, 2, 4, 5
	4 – 1, 2, 4, 6, 7	4 – 1, 2, 3, 4, 5, 6
	5 – 1, 2, 3, 4, 5, 6	5 – 2, 4, 5, 6, 7
	6 – 1, 4, 5, 6	6 – 1, 2, 4, 5
	7 – 1, 2, 3, 4	7 – 1, 2, 6, 7

Рисунок. Синтез факторів зовнішнього і внутрішнього середовища
(матриця - SWOT)

На основі синтезу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища з використанням матриці – SWOT виявлено, що найбільш важливими сприятливими факторами зовнішнього і внутрішнього середовища області, які необхідно закладати в основу стратегії підвищення конкурентоспроможності туризму, є наступні:

- вигідне географічне положення і розвинені економічні зв'язки з європейськими країнами і регіонами, що реалізують міжнародні проекти і програми;
- можливості збільшення туристичних потоків через розробку міжнародних та міжрегіональних турів, за рахунок вбудовування в корпоративні мережі;
- наявність зацікавленості великих компаній у розвитку туризму та туристської інфраструктури в області, реалізація крупних інвестиційних проектів у сфері туризму, створення ОЕЗ туристсько-рекреаційного типу;
- туристський брендинг, створення і просування конкурентоспроможних продуктивних туристських брендів.

Найбільш важливими негативними факторами розвитку туризму у Вінницькій області, є ті що обмежують можливості і знижують конкурентоспроможність вінницьких турпродуктів:

- мала популярність області і її туристських продуктових брендів на зовнішніх ринках, недостатність турпродуктів, відповідних міжнародним стандартам і вимогам;
- яскраво виражена сезонність більшості туристських продуктів області в поєднанні з сезонною важкодоступністю ключових об'єктів туристського показу;
- незамкнутість ланцюжка створення вартості в туризмі, значний обсяг послуг, що передаються на аутсорсинг нерезидентним для регіону структурам і компаніям, і, як результат, витік капіталу;
- нерозвиненість туристичної інфраструктури та низький рівень сервісу;
- провідне конкуруюче становище м. Києва в аспекті залучення туристичних потоків.

Висновки. На основі проведеного аналізу можна зробити висновок, що Вінницька область має непогані перспективи розвитку туризму та ключових елементів, які формують розвиток цієї галузі. Різноманітність та історична цінність об'єктів, наявність розгалуженої системи транспортних шляхів, вклад інвестицій в розвиток регіонального туризму, прагнення підняти економіку Вінницької області на новий рівень шляхом фінансування туризму робить регіон перспективним та конкурентоспроможним. Бажання розвивати свій край, подорожувати та долучитися до історії своєї країни, ознайомитися із найпотаємнішими куточками краю становить основу для розвитку туризму Вінниччини. Проте для досягнення нового рівня розвитку потрібно заручатись підтримкою іноземних партнерів, спрямовувати інвестування саме в галузь туризму, долучатись до світового досвіду розвитку цієї галузі, розробляти різноманітні проекти, які могли б зацікавити іноземних партнерів та постачальників у сфері туризму, підвищувати якість та збільшувати асортимент наданих послуг, переймати досвід світових лідерів у цій галузі, підвищувати рівень кваліфікації персоналу шляхом проведення різноманітних тренінгів, курсів, круглих столів, конференцій, фокус-груп - сукупність всіх цих необхідних змін в кінцевому результаті створила б перспективне середовище для розвитку регіонального туризму Вінниччини, що б дало змогу конкурувати із найбільш популярними регіонами країни.

1. Вінницький туризм. Там, за горизонтом... / голов. ред. Любов Загородня. - Вінниця : ПРАДА АРТ, 2014. - 216 с. 2. Вінницька обласна державна адміністрація – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua>. 3. Управління культури і туризму Вінницької облдержадміністрації – Режим доступу: <http://www.vincult.org.ua>